

Rapport

Rapport over een klacht over het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Rotterdam.

Datum: 12 april 2012

Rapportnummer: 2012/061

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen hem deurwaarderskosten in rekening heeft gebracht voor een beslaglegging op zijn woning bij exploit van 27 december 2010.

Verzoeker stelt dat hij deze kosten niet verschuldigd is, omdat hij de deurwaarder al bij brief van 14 december 2010 had verzocht om een betalingsregeling met hem te treffen. Volgens verzoeker was het beslag daarom niet nodig geweest.

Feiten

Verzoeker is in 2009 gescheiden van zijn echtgenote, met wie hij twee kinderen heeft. De rechter stelde vervolgens een bedrag aan kinderalimentatie vast dat verzoeker maandelijks aan zijn ex-echtgenote bij vooruitbetaling diende te betalen. In april 2009 kreeg verzoeker een conflict met zijn werkgever, waardoor zijn salaris werd stopgezet. Hierdoor kon hij vanaf april niet meer het volledige bedrag aan kinderalimentatie betalen. Verzoekers ex-echtgenote schakelde hierop het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) in, dat de inning van de kinderalimentatie op 6 augustus 2009 overnam.

Op 29 juni 2011 oordeelde de Nationale ombudsman eerder over een klacht van verzoeker over het LBIO. Dit was in rapport 2011/195. In dit rapport stelde de Nationale ombudsman vast dat het LBIO de inning van de kinderalimentatie op 6 augustus 2009 terecht had overgenomen. Van het LBIO hoefde namelijk niet te worden verwacht dat het rekening hield met eventuele (arbeids)conflicten, die verzoeker aanvoerde voor zijn betalingsachterstand. Het is aan de rechter om hierover een beslissing te nemen.

Omdat verzoeker vervolgens niet aan het LBIO betaalde, was het LBIO gerechtigd om de zaak in handen te geven van een deurwaarder en eventueel loonbeslag of beslag onder de Belastingdienst te leggen. De Nationale ombudsman oordeelde daarom dat verzoeker, naast de opslagkosten, ook de door de deurwaarder berekende executie-kosten diende te betalen.

Wel was de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO, door het niet-beantwoorden van brieven van verzoeker, niet altijd juist had gecommuniceerd naar verzoeker toe over de reden van overname en/of de (loon)beslagen, waardoor het voor verzoeker onduidelijk was waarom de inning precies was overgenomen, welke opslagkosten hij moest betalen en of er nu wel of geen loonbeslag was gelegd.

Voorts bleek uit dit onderzoek dat het voor verzoeker verwarrend was om naast het LBIO ook met de deurwaarder te moeten communiceren. Hoewel het LBIO stelde dat het de bedoeling is dat een betalingsplichtige alleen met de deurwaarder communiceert, omdat het voor alle partijen prettig is dat de communicatie via één lijn loopt, werd verzoeker bij

vragen over de hoogte van de opslagkosten door de deurwaarder weer verwezen naar het LBIO. Hierdoor was het verzoeker niet altijd duidelijk welke bedragen aan alimentatie en opslagkosten er nog open stonden. Deze wijze van communiceren (met dubbele communicatielijnen) werkt volgens de Nationale ombudsman onduidelijkheden in de hand en werd in dit geval, evenals het niet beantwoorden van de brieven, in strijd geacht met het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman gaf het LBIO in rapport 2011/195 in overweging om binnen een maand met verzoeker te bespreken wat op dat moment de achterstanden waren in de betaling van de kinderalimentatie, de opslagkosten en de kosten die de deurwaarder had berekend.

In het contact dat verzoeker hierna met het LBIO had, werd aan verzoeker meegedeeld dat hij ook nog deurwaarderskosten moest betalen voor een beslag op zijn woning bij exploit van 27 december 2010. Het ging om een bedrag van € 610,43 (€ 512,97 exclusief btw). Deze kosten waren in rapport 2011/195 niet aan de orde gekomen.

Visie verzoeker

Verzoeker is van mening dat hij de executiekosten voor het beslag op zijn woning niet verschuldigd is, omdat hij de deurwaarder al op 14 december 2010 per e-mail had verzocht om een betalingsregeling met hem te treffen. Indien de deurwaarder hier tijdig op had gereageerd, had het beslag op zijn woning niet hoeven plaatsvinden. Nu liet het LBIO hem opeens weten dat de kosten voor het op 27 december 2010 betekende beslag al op 9 december 2010 waren gemaakt, omdat het beslag op die datum was gelegd.

Op 10 december 2010 had verzoeker, in antwoord op zijn verzoek, van de deurwaarder vernomen dat de executie- en informatiekosten bij de deurwaarder tot op dat moment € 88,73 bedroegen. Verzoeker vroeg de deurwaarder vervolgens waarom deze kosten met enkele euro's omhoog waren gegaan. In afwachting van een antwoord van de deurwaarder op deze vraag, deed hij de deurwaarder op 14 december 2010 een verzoek om een betalingsregeling. Hij snapt nu niet hoe de kosten tussen 10 en 14 december 2010 met € 610,43 kunnen zijn verhoogd. Op dat moment was hij er niet van op de hoogte dat er een beslag zou worden gelegd. Dit werd hem bij pas exploit van 27 december 2010 bekend. Wel kreeg hij op 21 december 2010 een bericht van de deurwaarder dat de kosten met enkele euro's omhoog waren gegaan vanwege het opvragen van informatie. Er werd in dit bericht met geen woord over een beslag op zijn woning gerept. Ook niet over zijn verzoek om een betalingsregeling.

Vervolgens ontving hij van de deurwaarder op 5 januari 2011 een bericht dat het mogelijk was om een betalingsregeling te treffen. Deze diende in ieder geval hoger te zijn dan het

maandelijks verplichte bedrag aan kinderalimentatie. Na overleg over de hoogte van het maandelijks bedrag, werd er een betalingsregeling afgesproken.

Op 31 oktober 2011 had verzoeker de (gehele achterstand aan) kinderalimentatie, opslagkosten en executiekosten betaald. Het LBIO sloot vervolgens het dossier.

Bij zijn verzoekschrift aan de Nationale ombudsman voegde verzoeker het exploit van de deurwaarder van 27 december 2010, met daarbij gevoegd het beslag op zijn woning gedateerd 9 december 2010.

Ten slotte sprak verzoeker zich nog uit over de verwarring die bij hem was ontstaan over het loonbeslag en het beslag onder de Belastingdienst. Deze beslagen werden door het LBIO op 10 januari 2011 gelegd, terwijl er op 27 december 2010 al beslag op zijn woning was en hij al op 5 januari 2011 van de deurwaarder het bericht had gekregen dat een betalingsregeling in principe mogelijk was. De deurwaarder liet verzoeker vervolgens bij brief van 20 januari 2011 weten dat het beslag onder zijn werkgever en de Belastingdienst vanwege de betalingsregeling zou worden opgeschort, terwijl het LBIO verzoeker op 10 februari 2011 nog een afschrift van de kennisgeving beslaglegging toestuurde. Dit was allemaal zeer verwarrend, aldus verzoeker.

Visie LBIO

Het LBIO is van oordeel dat verzoeker de deurwaarderskosten wel verschuldigd is. Na contact met de deurwaarder was namelijk gebleken dat de deurwaarder al op 9 december 2010 beslag had gelegd op de woning van verzoeker. Hiervóór was verzoeker op 7 november 2010 een bevel gedaan tot betaling van de achterstand, voordat executiemaatregelen, zoals een beslag, zouden worden genomen.

Bij een beslag op een onroerende zaak dient de deurwaarder diverse ambtshandelingen te verrichten, zoals het betekenen van stukken aan de notaris, de hypotheekhouder en aan verzoeker als betalingsplichtige. Deze ambtshandelingen verricht de deurwaarder om het beslag te kunnen voltooien. Dit was op 27 december 2010 gebeurd. Deze handelingen zagen echter slechts op afronding van het beslag. Het daadwerkelijke beslag was op 9 december 2010 al gelegd. Waarom de deurwaarder het exploit pas op 27 december 2010 had betekend was het LBIO verder onduidelijk, maar deed daaraan niet af.

In antwoord op het verzoek van verzoeker om een betalingsregeling te treffen, had de deurwaarder op 5 januari 2011 aangegeven dat dit mogelijk was. Het LBIO ging ervan uit dat verzoeker dit betalingsvoorstel deed naar aanleiding van het beslag op zijn woning gedateerd 9 december 2010. Het LBIO had namelijk lange tijd niets van verzoeker gehoord. Het LBIO en de deurwaarder hadden hem echter vóór 27 december 2010 niet

ingelicht over het beslag, maar het was goed mogelijk dat de bank waaronder het beslag was gelegd, dit had gedaan.

Kort gezegd kwam het er op neer dat de kosten van de deurwaarder al op 9 december 2010 waren gemaakt. Dat de deurwaarder had besloten tot dit beslag op de woning was niet onredelijk, omdat verzoeker vanaf de overname van de inning in augustus 2010 niet had betaald aan het LBIO en wist dat er executiemaatregelen konden worden genomen. Zo'n beslag werd niet opeens gestopt door een verzoek om een betalingsregeling. Ook konden de kosten dan niet meer worden teruggedraaid.

Het LBIO waren daarom van oordeel dat de executiekosten door verzoeker dienden te worden betaald. Dat deze kosten nog niet in het overzicht van 10 december 2010 van de deurwaarder stonden, kwam waarschijnlijk omdat de handelingen op 9 december 2010 nog niet administratief waren verwerkt. Het LBIO kon zich indenken dat dit voor verzoeker tot verwarring had geleid, maar dat maakte de kosten niet onterecht.

Ten slotte ging het LBIO nog in op de verwarring rondom het loonbeslag en het beslag onder de Belastingdienst. Het LBIO mag alle haar ter beschikking staande middelen gelijktijdig aanwenden om tot inning van de vordering te komen. Het LBIO was op 23 november 2010 door de deurwaarder op de hoogte gesteld van zijn voornemen tot beslag op de woning. Hiernaast mag het LBIO andere verhaalsmogelijkheden toepassen om tot inning te komen, zoals loonbeslag of beslag op de voorlopige teruggave bij de Belastingdienst. Het LBIO werd echter pas op 13 januari 2011 door de deurwaarder op de hoogte gesteld van het verzoek om een betalingsregeling. Het LBIO liet hierop op 10 februari 2011 aan de deurwaarder weten dat de (loon)beslagen werden opgeschort. Maar intussen moest het beslag nog wel worden overbetekend aan verzoeker, omdat opschorting niet betekende dat de beslagen geen doorgang zouden vinden. Vandaar dat verzoeker alsnog een kennisgeving beslaglegging ontving, terwijl de deurwaarder hem blijkbaar al op 20 januari 2011 had meegedeeld dat de beslagen werden opgeschort, aldus het LBIO.

Oordeel Nationale ombudsman

Het vereiste van goede informatieverstrekking houdt in dat de overheid ervoor zorgt dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf. Voor het LBIO vloeit hieruit ook voort dat het zodanig samenwerkt met de door hem ingeschakelde deurwaarder dat de informatie aan betalingsplichtige over de overname van de inning van alimentatie naar de burger toe eenduidig, tijdig en juist is.

Allereerst stelt de Nationale ombudsman vast dat het LBIO gerechtigd was om de zaak van verzoeker in handen te geven van een deurwaarder, die vervolgens gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid tot beslaglegging op zijn woning. Vast staat namelijk dat verzoeker vanaf de overname van de inning door het LBIO in augustus 2009 niet aan het LBIO heeft betaald. Of verzoeker wist dat het niet-betalen aan het LBIO kon leiden tot zodanige executiemaatregelen, staat hierbij niet ter discussie. Verzoeker is hier uitgebreid over geïnformeerd. De vraag hier is dan ook niet of het redelijk was om dit beslag te leggen, maar of het redelijk was om het beslag alsnog te leggen, nadat verzoeker een verzoek om een betalingsregeling aan de deurwaarder had gedaan.

Uit het onderzoek is gebleken dat de deurwaarder het daadwerkelijke beslag op de woning van verzoeker had gelegd op een datum, voorafgaand aan het moment dat verzoeker een verzoek om een betalingsregeling deed. De kosten hiervoor zijn ook grotendeels op die datum gemaakt. Vervolgens hoefde van de deurwaarder niet te worden verwacht dat hij dit beslag, door een plotseling verzoek van verzoeker om een betalingsregeling, niet zou afronden. Verzoeker had immers slechts een voorstel gedaan, wat nog niet betekende dat hij daadwerkelijk ging betalen. Hij had immers ook al een eerder bevel genegeerd. Het is daarom niet onredelijk dat dit beslag alsnog is afgerond en op 27 december 2010 aan verzoeker is betekend. Verzoeker is verantwoordelijk voor deze kosten en dient deze te betalen.

Wel is uit dit onderzoek, evenals het onderzoek dat leidde tot rapport 2011/195, gebleken dat verzoeker niet of onvolledig is geïnformeerd door de deurwaarder en het LBIO, waardoor het voor verzoeker nogmaals onduidelijk was waarom hij bepaalde kosten diende te betalen. De Nationale ombudsman acht het daarbij niet onbegrijpelijk dat de kosten die op 9 december 2010 door het beslag waren gemaakt, op 10 december 2010 nog niet in het overzicht van de deurwaarder waren verwerkt. Maar in het bericht van de deurwaarder van 21 december 2010 had hierop zeker moeten worden ingegaan. Dit is niet gebeurd en ook in de reactie van de deurwaarder van 5 januari 2011 aan verzoeker is met geen woord gesproken over het beslag op zijn woning of over zijn verzoek om een betalingsregeling. Hierdoor is de informatie naar verzoeker toe niet volledig en duidelijk geweest.

Zoals de Nationale ombudsman al eerder heeft overwogen (zie onder andere rapport 2011/265) is hij van mening dat een overheidsinstantie, die opdracht heeft gegeven om het beslag te leggen, verantwoordelijk is voor de informatieverstrekking over het beslag richting de beslagene. De Nationale ombudsman acht het LBIO daarom eindverantwoordelijk voor de informatieverstrekking naar verzoeker toe, ook al zou zijn afgesproken dat de ingeschakelde deurwaarder de beslagene rechtstreeks informeert. Deze gedraging wordt dan ook aan het LBIO toegerekend.

Voorts is uit de informatie van verzoeker ten aanzien van het loonbeslag en het beslag onder de Belastingdienst, evenals in rapport 2011/195, gebleken dat het communiceren via

dubbele communicatielijnen (LBIO en deurwaarder) onduidelijkheden in de hand heeft gewerkt. Daarnaast had het LBIO bij de kennisgeving beslaglegging van 10 februari 2011 op zijn minst een uitleg kunnen geven waarom deze kennisgeving, ondanks de opschorting, alsnog aan hem was toegestuurd.

Gezien al het voorgaande kan worden wordt geconcludeerd dat het LBIO niet juist met verzoeker heeft gecommuniceerd. Het LBIO heeft gehandeld in strijd met het vereiste van goede informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over het LBIO is gegrond wegens schending van het vereiste van goede informatieverstrekking.

Slotbeschouwing

Verzoeker vindt het niet rechtvaardig dat het LBIO hem deurwaarderskosten in rekening heeft gebracht voor een beslaglegging op zijn woning. De Nationale ombudsman heeft in dit rapport geoordeeld dat het LBIO wel degelijk gerechtigd was om deze kosten op verzoeker te verhalen. De wijze waarop het LBIO aan verzoeker heeft kenbaar gemaakt dat de kosten voor zijn rekening kwamen, was echter ontoereikend. Dit is een gemiste kans geweest om bij verzoeker het gevoel van onrechtvaardigheid weg te nemen. Om die reden is de klacht van verzoeker alsnog gegrond geacht wegens schending van het vereiste van goede informatieverstrekking.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

Op 13 september 2011 ontving de Nationale ombudsman een klacht van verzoeker over een gedraging van het LBIO. Naar deze gedraging, die werd aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de directeur van het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Voorts is een gesprek over de klacht gevoerd met een medewerker van het LBIO.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reacties van verzoeker en het LBIO gaven geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen.

Informatieoverzicht

1. Verzoekschrift van verzoeker van 13 september 2011 met bijlagen.
2. Standpunt van het LBIO van 18 november 2011 met bijlagen.
3. E-mails van verzoeker van 8 december 2011.
4. Gesprek met het LBIO op 8 februari 2012.